

Han var rockens t

Bill Haley — manden, der startede en epoke med Rock Around The Clock — er død

Af Dan Turéll

Rock'n'roll-musikken er efterhånden blevet midaldrende — gammel nok til, at Manden med Leen for alvor er begyndt at høste blandt de levende legender.

For få år siden Elvis Presley. For få uger siden John Lennon.

Og nu i mandags døde Bill Haley — manden der med rette eller (snarere) urette fik ord for at have startet det hele med sin verdensberømte Rock Around The Clock. Haley blev 55 år gammel og døde i sit hjem i Harlingen, Texas, ifølge telegrammer 'af naturlige årsager'.

Og Bill Haley — født William J. C. Haley — var et af

rockmusikkens mest sælsomme paradokser.

Han havde f. eks. ikke Elvis' charme og magnetiske nærvær. Han havde f. eks. heller ikke Lennons mod eller skarpe intellekt. Også på anden vis var han — personligt — utypisk: Det er højst tvivlsomt, at der — som normalt ellers er i rock-verdenen — vil gå rygter om drugs, sadisme og satanisme efter hans død.

Ikke desto mindre blev Bill Haley historie og myte og indskar sig som en af rillerne i rock'n'rolls furede LP.

Det er næsten ikke til at tro — i 80ernes punk-tider — at første gang vi i Danmark hørte om Bill Haley og hans Comets, var det fordi de blev forbudt af politiet — for små 25 år siden. Man måtte dengang tage over til Sverige, hvis man ville se Bill Haley — iført spytkrølle og ølvom — synge Rock Around The Clock. Rygtet sagde, den uvægerlig ville føre til optøjer.

Og som altid når man siger det — jfr. Beatles — kom optøjerne planmæssigt. Jeg kender folk i byen, der endnu taler om dem.

Men jeg tror stadig ikke, der er nogen der kan forklare,

Bill Haley — midt blandt sine Cometer — var rockens Fedtmule.

hvad det var der skete dengang. Bill Haley indspillede en film der hed Blackboard Jungle, den handlede om skoleelever, og i den film kom den sang der fulgte ham hele hans

liv — og som stadig vil gøre det et godt stykke tid efter.

Og den sang var helt enfoldig og sagde bare at når klokken var ét gik det stadig fedt, og når klokken var to var den

Tykkke dreng

mener Dan Turèll

stadig go', og når klokken var fir' var den fuld af lir, så kom her min skat og lad os rocke rundt om uret i nat... Men Rock Around The Clock, der i al ubemærkethed var indspil-

let året før, blev pludselig et hit, ja mere end det: den blev en 50ernes teenager-internationale fra St. Louis, Missouri, til Kødbyen i København, og den spredte Bill Haleys navn verden over.

Bill Haley var dengang 28 år, opvokset i Michigan og Pennsylvania som en kornfed bondedreng med skiftende guitarer og møggrebe på skulderen. Han havde spillet i årevis til lørdag aftenes kroballer i små stationsbyer.

Pludselig var jackpot'en inden for rækkevidde, og i de næste år fik Bill Haley og hans Comets rocket om klokken og rocket this joint og shaket og rattlet og rollet, og de mødte bl.a. Skinnie Minnie, Lean Jean Seventeen og Ling Ting Tong — for at nævne en række af de titler, Haley vil blive husket for.

Stor musik var det aldrig, et format som de samtidige Chuck Berry og Jerry Lee Lewis nåede det ikke. Det var fra starten codylt og corny, det var klumpedumpet og klodriansk, det var amatør-tjubang-ramasjang. Men samtidig var det så sødt, så elskeligt enfoldigt, så enstrenget effektivt. Hvis Elvis Presley

var 50er-rockens Hamlet, hvis Jerry Lee Lewis var dens Mefisto, så var Bill Haley dens Fedtmule.

Den holdt heller ikke længe. Haley havde haft det uvurderlige og usandsynlige held, der kun tildeles nogle få på hvert eneste felt: han kom først. Men efter ham — og at det blev efter skyldtes tilfældigheder — kom Elvis, Jerry Lee, Chuck Berry, Little Richard. Og Bill Haleys begrænsninger blev tydeligere og tydeligere selv for de mest fanatiske teenagere.

Han var hverken smuk eller sexet, han var slet og ret Klansens Tykke Dreng. Han var ikke overvældende begavet eller sophisticated. Hans stemme var ikke opsigtsvækkende.

Og værst af alt for en rockmusiker: han kunne ikke skrive sange. Som tiden gik blev hans plader pinligere og pinligere, fordi de alle sammen var Rock Around The Clock. Loch Lomond blev til Rock Lomond og kørte igen, og When The Saints kom rockin' in. Bill Haley og The Comets lignede mere og mere et fortabt skoleorkester fra en for længst nedlagt high school.

Og endnu sværere blev det. Som så ofte sagt: rock'n'roll er ikke en branche der er god ved sine gamle. Det er kun et par år siden, Haleys manager, Patrick Malynn, under et besøg i København, en tidlig tømmermands-morgen, fortalte hvor svært det var at sælge The Comets, og hvordan honorarerne raslede nedad.

Ved sin død var Bill Haley halvt inaktiv. Man kalder det 'tilbagetrukket', når man er høflig.

Men han opnåede hvad kun få gør: han blev historie. Han blev et levende billede fra præsident Eisenhowers tid. Han blev et levende billede på dengang det i sig selv var revolutionært at svinge med røven på Enghave Plads.

Han var heldig. Han fik meget ud af et beskedent talent.

Og også i nat vil der være nogen der rocker rundt om uret og synger at det er fedt, for det er noget mange har brug for at høre. Bill Haley var en af dem der både vidste det og viste det.

See you later, alligator. Selv om du nok var mere af en tøjbamse.